

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Dr. KAROL ROŻKOWSKI LEKARZ

Po długich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 16-go stycznia 1934 roku.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Al. Kościuszki Nr. 28 odbędzie się w czwartek dnia 18 b. m. o godzinie 6-ej po poł. do kościoła św. Zygmunta, po nabożeństwie żałobnym w piątek dnia 19-go o godz. 11-ej rano nastąpi pogrzeb na cmentarzu na Kulach. O smutnych tych obrzędach zawiadamia

RODZINA.

Zgon ś. p. D-ra Karola Rożkowskiego

W dn. 16-go stycznia r. b. po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem wybitny lekarz i uczyony ś. p. dr. Karol Rożkowski.

Nietylko społeczeństwo częstochowskie, ale i świat lekarski, nauka i wie-

pocynań, Niema też dziś serca, któreby na wieść żalobną o zgonie ś. p. dr. Karola Rożkowskiego nie zadrgało żalem i współczuciem głębokim.

Wystarczy przytoczyć krótką i suchą bodaj biografję Zmarłego, aby uprzytomnić sobie doniosłość i wielkość prawdziwą zasług społecznych i naukowych, jakie były udziałem Jego pracowitego, a cichego życia, na którym stwierdzić można "odwieczną prawdę", że "prawdziwa zasługa w cieniu się kryje".

Urodził się w Warszawie 1872 r. Studja na Uniwersytecie warszawskim ukończył w 1895 r. Następnie kształcił się w Krakowie i Pradze czeskiej. Odbarżony inteligencją wrażliwą i żądną wiedzy, oraz zdolnościami pisarskimi, już na ławie uniwersyteckiej zaczął pracować naukowo. W latach 1894 i 1895, jako student medycyny, ogłosił w "Niwie" i "Bibliotece Warszawskiej" dwie prace z dziedziny psychologii: "Hypnotyzm i moralność" oraz "Eksperyment jako metoda psychologiczna", wykazując wybitne uzdolnienie w tym kierunku badań.

Do Częstochowy przybył w roku 1897 i pracował przez 10 lat w szpitalu miejskim Najśw. Maryi Panny wspólnie z dr. Biegańskim. Jako młody lekarz w roku 1904 opracował na podstawie nowszych prac i wyłożył dla szerszej publiczności w Częstochowie rzecz "O śnie" i "Marzeniach sennych", zamieszczone w druku w "Bibliotece Warszawskiej". Pomijając inne prace tego okresu, przypomnieć należy częstochowianom oryginalną i duchem obywatelskim ożywioną pracę pod tytułem "Hygiene pielgrzymek do Jasnej Góry", ogłoszoną w "Zdrowiu"

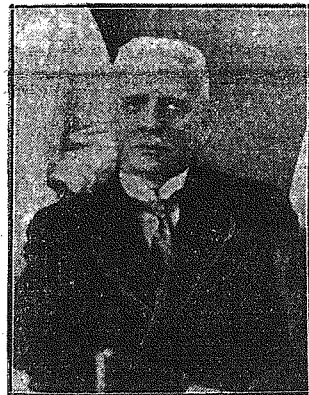
w r. 1902. W pracy tej, która głośnym echem odbiła się w całym piśmiennictwie polskiem, wykazał na podstawie materiału rzeczowego rażące braki higieniczne zarówno w odbywaniu pielgrzymek z dalszych okolic, jak i szkodliwe niedołęstwo urzędów dla pątników na miejscu.

W roku 1905 z powodu choroby zmuszony był do zmiany dotychczasowej uciążliwej pracy zawodowej. Opuścił stanowisko w fabryce, zaniechał praktyki różnostronnej i poświęcił się wyłącznie leczeniu chorób wewnętrznych, badając ze szczególnym zamięowaniem choroby płucne. W tym drugim okresie działalności lekarskiej do r. 1914, do wybuchu wojny, ogłosił drukiem kilka prac, doty-

czących przeważnie gruźlicy płuc. W r. 1911 i w r. 1914 na zjazdach lekarzy Królestwa Polskiego wygłosił gruntownie opracowane wykłady, zyskując duże uznanie w szerokich kręgach świata lekarskiego.

Rzucony w r. 1914 na tułaczkę po obszarach Rosji, pomimo ciężkich przeżyć, umiał wzbogacić swą wiedzę i doświadczenie. Był dyrektorem sanatorium dla piersiowo chorych w Pitkajearwi w Finlandji, a następnie starszym ordynatorem szpitali ziemskich w Tambowie. Na obywatelnie godnie reprezentował wiedzę i inteligencję lekarza polskiego, pisując na łamach "Polskiego Miesięcznika Lekarskiego", założonego w Rosji.

Dotknięty bolesną wiadomością o zgo-

Ś. p. Dr. Karol Rożkowski.

dzia medyczna przez zgon przedwczesny ś. p. dr. Karola Rożkowskiego poniosły dotkliwą stratę. Ubyła jednostka wybitna i świetlana, człowiek wielkich zasług, wielkiego serca, o kryształowym charakterze i prawości, który całe swe życie i wybitną wiedzę lekarską poświęcił nie strudzonej pracy dla niesienia ulgi i pomocy w cierpieniach bliźnich. Ta wyróżniająca się miłość bliźniego była pobudką całej Jego działalności, motywem przewodnim wszystkich Jego pięknych

Dr. KAROL ROŻKOWSKI

długoletni Prezes Towarzystwa lekarskiego w Częstochowie, członek honorowy Towarzystw naukowych lekarskich: Wileńskiego, Lwowskiego, Lubelskiego, Zagłębia Dąbrowskiego i Częstochowskiego,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami zmarł dn. 16 stycznia 1934 r.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Kościuszki Nr. 28 w Częstochowie odbędzie się w czwartek, dn. 18 b. m. o godz. 18-ej. Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w kościele św. Zygmunta w piątek, dn. 19 b. m. o godz. 10-ej rano, poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

W Zmarłym tracimy nieodżałowanego przewodnika i zacnego Kolegę.

TOWARZYSTWO LEKARSKIE w CZĘSTOCHOWIE.

Dr. Karol Rożkowski

ZALOŻYCIEL, I-szy PREZES I CZŁONEK HONOROWY
CZĘSTOCHOWSKIEGO TOWARZYSTWA PRZECIWGRUŻLICZEGO
po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony
św. Sakramentami, zmarł dnia 16 stycznia 1934 r.

W zmarłym tracimy wielkiego bojownika na polu walki z gruźlicą
CZĘSTOCHOWSKIE TOWARZYSTWO
PRZECIWGRUŻLICZE

Dr. KAROL ROŻKOWSKI

założyciel i długoletni bezpłatny Konsultant Poradni
Częstochowskiego Towarzystwa Przeciwigruźliczego
po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony świętymi Sakramentami
zmarł dnia 16-go stycznia 1934 roku.
W zmarłym Poradnia traci zacnego współpracownika i szczerego opiekuna
Poradnia Częstochowskiego Tow. Przeciwigruźliczego
imienia doktora Karola Rożkowskiego.

nie ukochanego swawra s. p. Biegański... napisal ku uczczeniu zmarlego piekną prace p. t. „Dr. Władysław Biegański i jego działalność naukowo-lekarską...”

Po powrocie do Czesochowy zajmował się wojną praktyką, obejmując swe imię sławą powagi lekarskiej. W sferach lekarskich całej Polski uchodził za najbardziej doświadczonego i wybitnego specjalistę chorób płucnych.

Powysze pobieżne omówienie niektórych prac s. p. dr. Karola Rożkowskiego nie wyraża bynajmniej całokształtu Jego działalności. Od r. 1902 do 1914 z przerwą dwuletnią gorliwie pełnił trudne obowiązki sekretarza Częst. T-wa Lekarskiego...

S. p. dr. Rożkowski był też jednym z założycieli Zw. Lekarzy w Częstochowie.

wie, powstałego w r. 1908. Ponadto był członkiem honorowym Tow. Lekarskiego Lubelskiego, Tow. Lek. Zagłębia Dąbrowskiego, Wileńskiego, Lwowskiego i in.

W r. 1921 Częst. Tow. Lekarskie uroczystym obchodem uczliło 25-lecie Jego pracy naukowo-lekarskiej, a w r. 1933 w uznaniu niespożytych zasług otrzymał godność Honorowego Członka T-wa Przewodniczącego, Poradnika Przewodniczący zaś nazwano Jego imieniem.

Dziś z Jego zgonem ubył społeczeństwu naszemu człowiek wielkiej zasługi, który, posiadając wybitne zdolności wrodzone i nabytą wiedzę, w imię ideału pracy nie mógł przejść przez życie milcząco i bez śladu.

Wczoraj wieczorem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie członków Częst.

Artretyk jest inwalidą.

bo dolegliwości artretyczne reumatyczne, jako wnikające oparcia i krzywizny masy, oraz powodują na tem to stany spazmu powodują ból, niekiedy stawy, utrudniają ruchy, powodują niepojęcie utratę zdolności do pracy i prowadzi wreszcie do kalectwa.

Tylko siła Magistra Wolskiego „Remosa” zawierająca Schin-Schin, niezmiernie rzadką roślinę oświeżającą artretycznych, reumatycznych i bólowych i stanowiącą najcenniejszą leśniczkę.

ZŁOŻA na znak, ożywiający, uszczelniający i odżywiający, w zniechęceniu artretycznych, reumatycznych i bólowych i stanowiącą najcenniejszą leśniczkę.

Towarzystwa Lekarskiego i Związku Lekarzy, na którym postanowiono uczcić pamięć Zmarłego przez gremjalne wzięcie udziału w Jego pogrzebie, złożenie wieńca na grobie i ofiarowanie pewnej kwoty na Towarzystwo Przewodniczący.

Zgon s. p. dr. Karola Rożkowskiego bolesnym ciosem dotknął najbliższą Jego rodzinę: małżonkę, córkę, panią doktorową Biegańską oraz rodziny dyrektorstwa Płodowskich i Gokieliich.

Okryte żałobą rodziny Zmarłego wyrażamy na tem miejscu nasze głębokie współczucie.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu

Warszawa. — Wczoraj o godz. 4-iej po południu odbyło się pierwsze po świętach plenarne posiedzenie Sejmu. Nie wzbudziło ono dużego zainteresowania, gdyż na porządku dziennym, poza pierwszym czytaniem 22 rządowych ustaw były tylko ustawy o oznaczaniu wyrobów wytwórczości polskiej.

Przy ustawie o ratyfikowaniu protokołu między Polską a Czechosłowacją, dotyczącego konwencji handlowej, marsz. św. talski zaproponował, aby zastosować skrócone postępowanie i ratyfikację uchwalić bez odsyłania do komisji, gdyż protokół został podpisany 26 października ub. r.

Przevikom temu wystąpił pos. Stroński (Kl. Nar.) wskazując, że przepis regulaminu, który pozwala na skrócenie postępowania, winien być stosowany tylko w wypadkach rzeczywiście nagłych jakiejś katastrofy żywiołowej, czy coś podobne.

W danym wypadku od 26.X.33 r. dość było czasu, aby ratyfikację załatwiono w drodze normalnej. Pos. Stroński zaczął omawiać dziwne metody stosowane przy ratyfikacji niektórych umów międzynarodowych, które wogóle nie docierają do Sejmu.

Klub Narodowy zgłosił wczorajszym posiedzeniu wniosek o uchylenie ustawy uposażeniowej urzędników i dwie interpelacje dotyczące postępowania władz administracyjnych w Krakowie.

TELEGRAMY

PEWNOŚĆ HITLERA.

Berlin. — W czasie manifestacji, urządzonych w pierwszą rocznicę zwycięstwa wyborczego partii narodowo-socjalistycznej w kraju związkowym Lippe-Deimold, kanclerz Hitler wysłił w miejscowości Lemgo mowę, w której oświadczył m. in., że Niemcy są dziś na drodze do zdobycia sobie uznania międzynarodowego.

żać praw żadnego narodu, ani ograniczać możliwość jego egzystencji, ale również świat musi zaniechać ucisku Niemiec. Prawdziwa przyjaźń będzie mogła powstać tylko między państwami równo uprawnionem.

Niemcy odrzucają zaproszenie genewskie.

Berlin. — Komentarze prasy niemieckiej wskazują, że rząd Rzeszy odrzuca zaproszenie Rady Ligi do wysłania swej przedstawiciela na dyskusję w sprawie plebiscytu w zagłębiu Saary.

GROŻA „ZATRZĄSIENIEM DRZWI”

Wiedeń. — Urzędowa agencja austriacka zamieszcza wiadomość z Berlina, że długotrwały zawładomienia Niemiec o postawieniu na porządku dziennym sesji Rady Ligi Narodów sprawy zagłębia Saary wywołało na łamach prasy berlińskiej ostre sprzeciwy.

Zienniki niemieckie oświadczają, że wszelkie próby ściągnięcia Niemiec do Genewy spełzną na niczem i w ten sposób Niemcy zatrząsną drzwi, jakie pozostawiono im otworem w Genewie.

Zgon s. p. Heleny Paderewskiej

Morges. — Wczoraj zrana, opatrzona ŚŚ. Sakramentami, zmarła w Riond Bosson Helena z baronów Rosenów Ignacowa Paderewska, małżonka wielkiego wirtuoza, kompozytora i działacza polskiego oraz b. prezesa Rady Ministrów. S. p. Paderewska przeżyła lat 74, zmarła w Riond Bosson pod Morges w Szwajcarii.

S. p. Helena Paderewska podczas wojny światowej prowadziła słowem i czynem propagandę na rzecz niepodległości i zjednoczenia państwa polskiego. Była założycielką Polskiego Białego Krzyża i prezeską Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Cała Polska niewątpliwie odczuje głęboko stratę, jaką poniosł wielki patriota i obywatel i złączy się z nim w hołdzie dla Zmarłej i w serdecznej żałobie.

Za jej czyny miłosierdzia chrześcijańskiego, wypływające z głębokiej wiary i wielkiej miłości bliźniego, Ojciec św. odznaczył s. p. Helenę Paderewską krzyżem „Pro Ecclesia et Pontifice”.

RUŚY HANDLOWE R. GERMAN-SZUMACZENOWJ... BUCHALTERJI... Specjalny dział nauki o podatkach.

Netman Stefan Czarniecki (ur. 1599 r. — zm. 1665 r.)

Mimo zwycięstwa położenie Szwedów było rozpaczliwe.

Moskwa wypowiedziała im wojnę, wkroczyła do Inghri i Karelii, zagroziła Finlandji, ruszyła na Inflanry i obległa Rygę, a z Polską zawarła rozejm.

Król szwedzki widząc nadciągającą nafi burze, postanowił działać i wyszukać ostatnie zwycięstwo. Myślał ruszyć z pod Warszawy na Zamosć i zmusić Jana Kazimierza do rozstrzygnięcia wojny bitwy, lecz wskutek oporu sojusznika Kurfirsta udał się tylko pod Radom i tutaj nowy począł snuć plan.

Tymczasem Czarniecki, wzywając uniwersałami ludność do powstania przeciw Szwedom dodawał jej bodźca, infestując wroga na czele 9-ciu pułków lekkiej jazdy i części ordy. Bawiąc pod Radomiem 21 sierpnia dowiedział się, że Poter, adiutant Wittenberga, prowadzi z Krakowa do Torunia wozy z łupami.

Właśnie plan króla szwedzkiego dojrzał i przybierał realne kształty. Ten genialny „rozbułnik Europy”, jak nazywał go Czarniecki, rozumiał, że

nie zdola inaczej doprowadzić wojny z Polską do zwycięskiego dla siebie końca, jak tylko dzieląc się nią z sojusznikami: Kurfirstem, Chmielnickim i Rakoczym.

To też jeszcze w grudniu roku 1656 doszedł do skutku traktat podziałowy Szwecji z sojusznikami, a w następstwie rozpoczęła się wielka, ostatnia gra o Polskę. Sytuacja dla Polski była wówczas rzeczywiście groźna.

W całej pełni zajaśniał teraz jej talent wojenny dzielności, sprawności, rzutkością, brawurą i wytrwałością. Zrazu usiłował przeprowadzić królowę z Częstochowy do Gdańska, ale gdy ta zaniechała wyprawy z powodu niebezpieczeństwa i wróciła do Częstochowy, Czarniecki w mistrzowski sposób w styczniu w roku 1657 w ciągu dwóch dni i jednej nocy odbył 48 mil, zręcznie przemijając się między oddziałami trzech generałów szwedzkich aż do Plocka.

Tymczasem jednak trzeba było zwalczać własnemi siłami wroga, co targał wnetrzościami Polski. Rakoczy właśnie ciągnął na Lwów w stronę Krakowa obsadzonego przez Szwedów, niszcząc kraj po barbarzyńsku.

zru polsko-austriackiem i wypowiedzeniu wojny Szwedom przez Danję, opuścił Rakocznego pod Warszawą i zostawiwszy załogi w twierdzach Bruskiwych wyruszył do Danji (początek lipca).

Z upadkiem smrotnym księcia siedmiogrodzkiego i opuszczeniem Polski przez króla szwedzkiego wojna weszła w stadium likwidacji na korzyść Polski, popartej przez Austrię, a wnet także przez Kurfirsta, dotąd sprzymierzeńca szwedzkiego.

Polsce pozostało nietylko oczyszczenie się ze Szwedów, ale także wypełnienie obowiązku sojusznika duńskiego i pospieszenie Danji z pomocą, poważnie zagrożonej przez Szwedów. Po pobiciu bohem Duńczyków i zmuszeniu ich do pokoju (27. II. 1658 r.), Karol Gustaw nie zadowolony się tem, lecz nagle złamawszy pokój z Danją zagroził jej egzystencji. Wtedy Polska wraz z aliantami pospieszyła Danji z pomocą.

Wśród nauczycieli wychowania fizycznego. Ułatwi to znacznie kontakt klubów ze szkołą i przyczyni się może do zmiany opinii, jaką władze szkolne wyrobiły sobie o szkodliwym wpływie klubów na młodzież szkolną.

Mistrzostwa narciarskie akademików. W dniach 2 — 4 lutego r. b. odbędą się w Rabce międzynarodowe akademickie mistrzostwa narciarskie. Program zawodów przewiduje: bieg na 16 km., konkurs skoków, kombinacje i bieg zjazdowy. W zawodach weźmie udział około 30 zawodników z zagranicy, którzy reprezentować będą kraje: Norwegię, Estonię, Łotwę, Rumunię, Jugosławię, Czechosłowację i Austrię.

JASEŁKA UCZNI SZKOŁY GWICZEW W GMA-CHU GOSKARSKA NIEPODLEGŁOŚCI. W niedziele, dn. 21 b. Państwa, Ognisko "Niedogodności" przy ul. Państwowej odgrywać zostanie przez uczniów Szkoły Gwiczew przy państw. Seminarjum Naucz. Męsk. plebiska jasełki "Szopka Polska" Or-Ota w 4-ach aktach. — Początek o godz. 4-1 po poł. Ceny miejsc od 30 do 99 gr. Sala ogrzana.

Ostatnie wiadomości PRZYJĘCIA U MIN. BECKA. Genewa, 17.4. — Minister Beck z małżonką podejmują śniadaniem delegata Wielkiej Brytanji, lorda tajnej pieczęci, Edena oraz delegata Hiszpanji, Lopez Olivana z małżonką. W śniadaniu wzięli także udział: minister Raczynski z małżonką i szef gabinetu ministra, p. Dębicki z małżonką.

PO ŚMIERCII S. P. HELENY PADEREWSKIEJ. Paryż, 17.1. — Śmierć s. p. Heleny Paderewskiej wywołała głęboki żal we wszystkich członkach społeczeństwa francuskiego, zarówno w kołach politycznych, dyplomatycznych, jak i towarzyskich. Pogrzeb odbędzie się w Paryżu w piątek rano, a prochy niedziałowej pamięci s. p. Heleny Paderewskiej spoczną na stymym cmentarzu polskim w Monmorency, gdzie też w miejscowym kościele odprawione będzie nabożeństwo żałobne.

Tabela wygranych Loterii Państwowej. (Nieurzędowa).

Table with multiple columns listing lottery numbers and prizes. Includes sub-sections for 20000 zł, 10000 zł, 5000 zł, 1000 zł, and 200 zł prizes.

OBWIESZCZENIE. Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego Miasta Częstochowy, w myśl § 83 Ustawy Towarzystwa (Zbiór praw i rozporządzeń rządowych" Nr. 145 z roku 1898, pozycja 1921), niniejszym podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości, w mieście Częstochowie (zaległości) wystawione, z mocą ustanowioną w Dyrekcyjnej Ustawie z dnia 17 listopada 1933 roku Nr. 47, na sprzedaż przed licytacją, krętochodzą się zgodnie z § 89 Ustawy Towarzystwa we właściwych kancelariach hipotecznych, Miejskiego Urzędu Miasta Nr. 11, w piętro, sala nr. 1, w budynku Ustawy Towarzystwa przepisami, na warunkach wymienionych w odnośnych księgach hipotecznych przed Notariuszami, wskazanymi w tychże warunkach, lub przed Zastępcami ewentualnie ich Następcami.

Zbiory objaśnień i warunków licytacyjnych zostały złożone do władz ksiąg hipotecznych i mogą być przeglądane w Hipotekach oraz w biurze Dyrekcyj Towarzystwa Kredytowego Miasta Częstochowy.

Table with 9 columns: Numer hipoteczny, Nieruchomość, Liczba polityczna, Zaliczona suma, Raty, Wadium, Licytacja, and Licytacja. Lists various properties and their details.

ZGON HERMANA BAHRA. Berlin, 17.1. — W Monachium zmarł w 71-ym roku życia znany poeta i pisarz austriacki Herman Bahr, jeden z najbardziej reprezentatywnych osobistości austriackiego świata literackiego z przed wojny. Działalność Baha obejmowała wszystkie dziedziny twórczości literackiej od esejów poprzez krytykę litera-

ture do publicystyki i polityki. STRAJK W PRZEMYSLE DZIANYM. Łódź, 17.1. — W okr. inspektoracie pracy odbyła się wspólna konferencja przedstawicieli przemysłowców i robotników przemysłu dzianego, w sprawie zawarcia umowy zbiorowej. Wobec nieustępliwego stanowiska przemysłowców, którzy nie chcieli się zgodzić na proponowaną cenę za kilogram wyrobionego towaru, konferencję rozwiązano. Przedstawiciele robotników zapowiedzieli strajk w przemyśle dzianym już w dniu dzisiejszym.

Dr. M. ROZEN. Choroby skórne i weneryczne leczenia żyłkami. II Aleja Nr. 41, od 8-12 i od 2-8.

POKÓJ I PIES. do wynajęcia z oddzielnym wejściem, duży, słoneczny, z łożem i lodowizną, w posiadacz odpowiednio utrzymanym. III Aleja nr. 53 m. 5. 68

SKLEP DO WYNAJĘCIA. dwa pokoje z kuchnią. Wiadomość gospodarz. Aleja nr. 61. 81

FUNDUSZ DO WYNAJĘCIA. 3 pokoje z kuchnią, słoneczne, z wygodami, siekałki, łoża, w. w. Wąsaryńska nr. 22, dozorcz. 150

ZGUBIONO. pozwolenie na broń wraz z podaniem wyjd. przez. tut. Starostwo na imię Wincenty Kwiatkowski.

OD ZARZĄD. zeozienie przyleża ku charka, lub pomocnika. Zgłoszenia od godz. 17 do 18-iej w Spółdzielni 7 p. a. l. u. na Zaczur.

ZGUBIONO. umebowanie, ciepły, z oddzielnym wejściem, do wynajęcia, III Aleja nr. 79 m. 7. 63

POKÓJ DO WYNAJĘCIA. dwa pokoje i kuchnia, albo sklep, pokój i kuchnia, ul. Ogrodowa 67. 148. Wiad. u dozorcy domu

Continuation of the lottery table from page 13, listing winning numbers and prizes for various denominations.

SZCZESLIWE LOSY IV KLASY LOTERII PAŃSTWOWEJ są jeszcze do nabycia oraz zamiany Kolektura Antoniego Egara, I Aleja 14.

